

Jedn. identifikátor 277955-RRTV

Naše č. j. RRTV/11402/2018-
loj

Sp. zn. RRTV/2018/527/LOJ
Zasedání Rady 09-2018/poř. č. 16

Vyřizuje: Analytický odbor

Datum, místo 15. 5. 2018, Praha

AMC Networks Central Europe
s.r.o., Pobřežní 620/3, 18600
Praha 8
Michaela Fuchsová, Voršilská
130/10, 11000 Praha 1

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen Rada) v rámci své působnosti dané ustanovením § 5 písm. a) a f) a § 59 odst. 1–3 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů (dále jen zákon č. 231/2001 Sb.), v platném znění, **upozorňuje** provozovatele AMC Networks Central Europe s.r.o., IČ: 27112501, sídlem: Pobřežní 620/3, Praha 8, PSČ 186 00, na porušení ustanovení § 32 odst. 1 písm. g) zákona č. 231/2001 Sb., neboť se odvysíláním snímku Tenká červená linie (The Thin Red Line), dne 14. března 2018 od 13:05 hod na programu AMC CHANNEL HUNGARY, dopustil porušení povinnosti nezařazovat v době od 6:00 hodin do 22:00 hodin pořady a upoutávky, které by mohly ohrozit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých, konkrétně tím, že uvedený snímek obsahoval drastické záběry válečného násilí, odvysílané v odpoledních hodinách, kdy mohou být u obrazovky děti. Záznam realisticky zobrazoval zraněné i mrtvé vojáky, amputované končetiny, vyhrězlé vnitřní orgány, krev a střelbu. Děti na takový obsah mohou reagovat úzkostí, přeceňováním reálného nebezpečí a nepřiměřeným strachem o sebe a své blízké. Následkem může být i snížení citlivosti k páchanému násilí a akceptace násilí jako běžné součásti života, popř. rostoucí agresivita u rizikové skupiny mladých diváků.

Rada stanovuje lhůtu k nápravě 7 dní ode dne doručení upozornění..

Odůvodnění:

Rada se na svém 9. zasedání konaném ve dnech 15. a 16. května 2018 zabývala diváckou stížností č.j. RRTV/8120/2018-vra.

Provozovatel AMC Networks Central Europe s. r. o. odvysílal na programu AMC CHANNEL HUNGARY pořad Tenká červená linie a to dne 14. března 2018 od 13:05 hodin.

Československá filmová databáze:

„Skvělí herci v hlavních rolích – George Clooney, Sean Penn, Nick Nolte a Woody Harrelson – se pouští do nebezpečné akce ve filmu, který přináší drásavě realistický pohled na válečný i morální chaos v Tichomoří během 2. světové války. Film byl v roce 1998 nominován na sedm cen Akademie, včetně ceny za nejlepší film a nejlepší režii (Terrence Malick). Tenká červená linie je filmové mistrovské dílo, které nemá srovnání. Gene Siskel ho označil za „brilantní... hrůzu nahánějící... nejlepší současný válečný film!“

Film začíná záběry na dezertéra Witta, poklidně žijícího na neznámém ostrově v Pacifiku. Poté, co Witta a dalšího vojína najde americké námořnictvo, jsou oba dezertéři dopraveni ke své rotě, aby se spolu s ostatními zúčastnili bojů o ostrov Guadalcanal v jižním Tichomoří. Děj se následně věnuje hrůzně bitvě s Japonci, během níž utrpí přítomné jednotky výrazné ztráty na lidských životech i ideálech. Kromě drastických záběrů z bitevního pole film obsahuje řadu vzpomínek a soukromých úvah vojáků, kteří v obavách kráčí vstříc jisté smrti.

Jedná se o velmi **surově laděný snímek, založený na realističnosti válečných výjevů a souvisejícího utrpení.**

Rada analýzou pořadu shledala několik scén explicitně zobrazujících zraněné i mrtvé vojáky, amputované končetiny, vyhrězlé vnitřní orgány a krev. Typickým příkladem je scéna, v níž vojáci najdou mrtvoly bez nohou a rukou, pokryté krví (čas záznamu 00:38:30 hod), dále záběr vojáka umírajícího v bolestech (01:10:30), či boje v časech 00:52:45, 01:03:00 a 02:00:55, v nichž lze kromě samotných útoků vidět otevřená zranění po výbuších granátů, střelbě apod. **Tyto záběry obsahují jednak naturalisticky ztvárněné fyzické utrpení mužů, prezentované krvavými ranami a křikem, ale také újmu psychickou, která je s válečnou situací na ostrově nutně spojena.** Scény prostupují všudypřítomné úvahy o smrti a umírání, zabíjení nepřátel či strachu, jenž vojáky paralyzuje i motivuje k dalšímu postupu.

Americká organizace The Motion Picture Association of America (MPAA) snímek označila ratingem R (Restricted), a to z důvodu explicity válečného násilí a hrubého jazyka, který používají hlavní postavy. V Německu, Švýcarsku či Nizozemí je Tenká červená linie klasifikována ratingem od 16 let. Stejné hodnocení přístupnosti nese film rovněž v Maďarsku, čili zemi, kde byl krátce po poledni předmětný pořad odvysílán.

Hodnocení:

Zobrazené naturalistické násilí, které je navíc spojeno se skutečnými válečnými událostmi, může představovat **významné ohrožení dětských diváků, kteří v odpoledních hodinách sledují televizní vysílání, a to i bez dozoru svých rodičů.** Následkem čehož mohou být úzkosti, přeceňování reálného nebezpečí a nepřiměřený strach o sebe a své blízké. Podobné mediální obsahy mohou být jednou z **příčin jejich rostoucí agresivity a celkově pokřiveného pohledu na násilné chování nebo smrt.** V tomto ohledu jsou nejrizikovější skupinou děti do 12 let, které žijí v dysfunkčních rodinách a mají vrozené osobnostní předpoklady k agresivnímu a násilnému chování.

Pořad byl odvysílán mezi jednou a čtvrtou hodinou odpolední a lze se tak důvodně domnívat, že u televizní obrazovky jej mohly sledovat děti všech věkových kategorií,

Rada dále konstatuje, že přestupek porušení § 32 odst. 1 písm. g) zákona č. 231/2001 Sb.

„Provozovatel vysílání je povinen nezařazovat v době od 06.00 hodin do 22.00 hodin pořady a upoutávky, které by mohly ohrozit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých; tato povinnost se na provozovatele vysílání nevztahuje, je-li vysílání koncovému uživateli dostupné na základě písemné smlouvy uzavřené s osobou starší 18 let a je k němu poskytnuto technické opatření, které této osobě umožňuje omezit přístup k vysílání dětem a mladistvým,“

je **deliktem ohrožovacím**, u něhož k vyvození odpovědnosti postačí pouhé ohrožení objektu viz například rozsudek NSS č.j. 8 As 50/2015 ze dne 13. října 2015.

„Z logiky ohrožovacího deliktu, jak byla vymezena výše, pak především plyne, že není určující výše či povaha vzniklých škod (na níž byl znalec v citované části posudku dotazován) ..., ale následek jednání stěžovatele, které životní prostředí ohrozilo. Pro účely trestního práva (k němuž lze v případě správního trestání přihlídnout) jsou ohrožovací delikty definovány tak, že „k jejich dokonání postačuje pouhé ohrožení chráněného zájmu. Jejich následek spočívá ve vyvolání situace, při níž hrozí reálné nebezpečí, a chybí jen jeden nebo několik málo aktů k tomu, aby nastala porucha, k níž vyvolaný stav směřuje“ (Šámal, P. a kol. Trestní zákoník. 2. vydání, Praha: C. H. Beck, Praha, 2012, str. 2768). Ohrožovací následek znamená vyvolání stavu, který představuje pro objekt přestupku (tedy pro určitý zájem společnosti chráněný zákonem) hrozbu jeho poruchy neboli stav nebezpečí. Poruchový následek pak znamená již přímý zásah objektu přestupku.“

Jinak řečeno, Rada usoudila, že pro porušení zákonné povinnosti provozovatele postačuje vyvolání situace, při níž hrozilo nebezpečí narušení fyzického, psychického nebo mravního vývoje dětí a mladistvých.

Rada dále vzala v potaz:

Pro argumentativnost a zřetelnost své správní úvahy se Rada rozhodla definovat pojmy, jichž zákon č. 231/2001 Sb. užívá:

Čl. 7 odst. 2) Evropské úmluvy o přeshraniční televizi uvádí:

Všechny části programů, které by mohly poškozovat fyzický, psychický či morální vývoj dětí a dospívajících, nesmějí být zařazovány do vysílání v čase, kdy je pravděpodobné, že by je tyto osoby mohly sledovat. Tato podmínka je přímo aplikovaná právě v ustanovení § 32 odst. 1 písm. g) zákona č. 231/2001 Sb.

V prvé řadě se Rada rozhodla definovat pojem děti a mladiství, přestože se na první pohled jedná o terminologii obecně známou.

Dítětem se dle 61. 1 Úmluvy o právech dítěte (dále jen Úmluva) rozumí každá lidská bytost mladší osmnácti let, pokud podle právního řádu, jenž se na dítě vztahuje, není zletilosti dosaženo dříve.

Dle čl. 3 Úmluvy musí být zájem dítěte předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, soudy nebo, správními orgány nebo zákonodárnými orgány. Čl. 17 pak upravuje důležitou funkci hromadných sdělovacích prostředků (...) a za tímto účelem státy, které jsou smluvní stranou Úmluvy,

povzbuzují tvorbu odpovídajících zásad ochrany dítěte před informacemi a materiály škodlivými pro jeho blaho, majíce na mysli ustanovení čl. 13 a 18 Úmluvy.

Zákon č. 89/2012 Sb. (Občanský zákoník)

§ 30 a následující rozlišují fyzické osoby na zletilé a nezletilé. Zletilosti se nabývá dovršením osmnáctého roku. Před dosažením tohoto věku se zletilosti nabývá přiznáním svéprávnosti nebo uzavřením manželství. Takto nabytá zletilost se neztrácí ani zánikem manželství ani prohlášením manželství za neplatné.

Za mladistvého se dle ustanovení § 42 trestního zákona považuje osoba, která v době spáchání trestného činu dovršila patnáctý rok a nepřekročila osmnáctý rok svého věku.

Dle § 2 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb. o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů se dítětem rozumí osoba mladší patnácti let a mladistvým osoba mezi patnáctým a osmnáctým rokem věku.

Rada tedy má za to, že v souladu s její povinností dohlížet na dodržování zákonů v oblasti vysílání je také dohlížet v oblasti vysílání na zájmy a blaho dětí tak, jak vychází především z Úmluvy. Další, v právním řádu užívaný, pojem dětí a mladistvých je pak již podskupinou této definice a nepřekračuje její věkové hranice.

Rada tedy tvrdí, že § 32 odst. 1 písm. g) zákona č. 231/2001 Sb. rozumí pod pojmem děti a mladiství všechny osoby ve věku do osmnácti let bez dalšího přesnějšího vymezení, (dále jen dítě).

Rada se dále zabývala pojmy ohrožení fyzického, psychického nebo mravního vývoje.

Rada se domnívá, že není nutné polemizovat nad obsahem slova vývoj, jakož i pojmu fyzický, nebo-li tělesný a pojmu psychický, nebo-li duševní, neboť se dle jejího názoru jedná o pojmy obecně známé.

V případě pojmu morální vychází Rada z morálky, tedy sféry lidského jednání a chování pozorovatelné z hlediska etických hodnot; morální pak chápe jako soubor pravidel morálky, jimiž se řídí jednání lidí v určité společnosti. V této souvislosti považuje Rada za vhodné zmínit také pojem dobré mravy - měřítko hodnocení konkrétních situací, odpovídajícím obecně uznávaným pravidlům slušnosti v souladu s obecnými morálními zásadami demokratické společnosti.

Možné ohrožení pak Rada vykládá jako případnou, možnou odchylku z normálního (obvyklého běžného, průměrného) vývoje jedince v důsledku zhlédnutí pořadu nebo upoutávky v televizním vysílání, které ale fakticky nemusí dojít (může jí být včasným zásahem, např. dalších osob, zabráněno).

Rada má za to, že je její povinností dohlížet, aby konkrétním pořadem nebo upoutávkou nemohla být způsobena odchylka od jedinečného vývoje osobnosti dítěte, a to jednotlivě nebo současně ve všech součástech jeho vývoje, tedy (buď jenom) tělesné, (a/nebo jenom) duševní, jakož (také současně nebo jenom) i v jeho normách chování.

Rada se věcí zabývala na svém 9. zasedání konaném ve dnech 15. a 16. května 2018 a ve světle výše uvedených skutečností dospěla k závěru, že došlo k porušení § 32 odst. 1 písm.

g) zákona č. 231/2001 Sb., neboť se provozovatel odvysíláním snímku Tenká červená linie (The Thin Red Line), dne 14. března 2018 od 13:05 hod na programu AMC CHANNEL HUNGARY, dopustil porušení povinnosti nezařazovat v době od 6:00 hodin do 22:00 hodin pořady a upoutávky, které by mohly ohrozit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých, konkrétně tím, že uvedený snímek obsahoval drastické záběry válečného násilí, odvysílané v odpoledních hodinách, kdy mohou být u obrazovky děti. Záznam realisticky zobrazoval zraněné i mrtvé vojáky, amputované končetiny, vyhřezlé vnitřní orgány, krev a střelbu. Děti na takový obsah mohou reagovat úzkostí, přeceňováním reálného nebezpečí a nepřiměřeným strachem o sebe a své blízké. Následkem může být i snížení citlivosti k páchanému násilí a akceptace násilí jako běžné součásti života, popř. rostoucí agresivita u rizikové skupiny mladých diváků. Z tohoto důvodu je nezbytné na výše uvedené porušení zákona provozovatele upozornit.

Rada stanovuje lhůtu k nápravě 7 dní ode dne doručení upozornění.

Pokud Rada dle ustanovení § 59 odst. 1 zákona č. 231/2001 Sb. zjistí, že provozovatel vysílání porušuje povinnosti stanovené tímto zákonem nebo podmínky udělené licence, upozorní jej na porušení a stanoví mu lhůtu k nápravě, která musí být v souladu s ustanovením § 59 odst. 2 zákona č. 231/2001 Sb. přiměřená charakteru porušené povinnosti. V daném případě byla lhůta stanovena na 7 dní ode dne doručení tohoto upozornění.

Podle ustanovení § 59 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb., dojde-li k nápravě ve stanovené lhůtě, Rada sankci neuloží.

Za přešupek dle § 60 odst. 3 písm. d) zákona č. 231/2001 Sb. lze uložit pokutu od 20 000 Kč do 10 000 000 Kč.

Pokud by provozovatel uvedené povinnosti nesplnil, bude Rada, v případě dalšího zjištění stejných porušení zákona o vysílání po stanovené lhůtě k nápravě, oprávněna v řízení o přešupku uložit sankci v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 231/2001 Sb.

Poučení:

Proti upozornění na porušení zákona není přípustná žaloba podle § 66 zákona č. 231/2001 Sb.

Ivan Krejčí
předseda Rady
pro rozhlasové a televizní vysílání
elektronicky podepsáno